

Magdalena Ozimek-Hanslik

SPÓR O POLITYCZNOŚĆ JAKO DYSKURS NAUKOWY I IDEOLOGICZNY

Streszczenie rozprawy doktorskiej

Celem analitycznym rozprawy jest rozważenie polityczności w ramach nakreślonych przez pytania badawcze. Celem niejako nadrzędnym, acz nie *stricte* analitycznym, jest podniesienie samoświadomości badawczej pośród politologów w zakresie kwalifikacji zjawisk jako politycznych.

Pytania badawcze dotyczą następujących problemów: natury niezgodności w kwestii polityczności na gruncie paradygmatycznym; możliwej konkluzyjności sporu o polityczność; poznawczych i praktycznych konsekwencji sporu o polityczność oraz jego znaczenia dla nauk o polityce i kondycji tej dyscypliny.

W związku z powyższym sformułowano trzy hipotezy. Pierwsza zakłada, że pojęcie polityczności ma charakter sporny, nie tylko na poziomie poznawczym, ale jednocześnie w obrębie afiliacji ideologicznych na gruncie naukowym i intelektualnym – zarówno jako determinanta, jak i konsekwencja różnic metodologicznych oraz ideologicznych. Druga z kolei zakłada, że spór o pojęcie polityczności nie ma charakteru konkluzyjnego, ale przyczynia się do spluralizowania stanowisk badawczych w tym zakresie, wpływając jednocześnie na polisemiczność tego pojęcia, jak i odrębność samego problemu badawczego. Wreszcie trzecie założenie to twierdzenie, iż spór o status polityczności i kryteria polityczności zjawisk uwikłany jest w próby określenia tożsamości i wyznaczenia granic dla zakresu przedmiotowego nauk o polityce.

Przyjęta w rozprawie strategia badawcza opiera się na kategorii dyskursu, tradycji hermeneutycznej i ogólnej lektury rozumiejącej i interpretacji, a także porównawczej analizie problemowej. W swoim stanowisku poznawczym odwołuje się do założeń antypozytywistycznych.

Tak wyznaczone założenia i zadania badawcze są realizowane w ramach określonej struktury, na którą składa się sześć rozdziałów usystematyzowanych w trzech częściach.

Pierwsza część **Kontekst badawczy i jego znaczenie** zawiera rozdziały: 1. *Pluralizm metateoretyczny i jego odsłony* oraz 2. *Strategia badawcza i jej podstawowe kategorie*.

Zajmuję się w niej warunkami rozważań nad politycznością, jakie tworzy pluralizm paradygmatyczny w naukach o polityce, wpływający z zanegowania naturalistycznego poglądu na naukę i metodologię. Następnie buduję strategię badawczą w oparciu o antypozytywistyczne tradycje metodologiczne.

Druga część z kolei ***Teoretyczny i empiryczny wymiar sporu o polityczność*** składa się z rozdziałów: 3. *Polityczność jako problem konceptualny* i 4. *Polityczność jako „performatyw”*. W tej części w pierwszym kroku przyglądam się konceptualizacjom na gruncie filozofii, rozpatrując problemy natury porządkującej i wyłuszczając propozycje płaszczyzn sporu. W kolejnym kroku pochylam się politycznością performatywnie nadawaną przez badawczy w obrębie konkretnych przykładów badań, a także różnicom i konsekwencjom tych operacjonalizacji.

Ostatnia, trzecia część ***Implikacje sporu dla wiedzy o zjawiskach politycznych*** zawiera kolejne dwa rozdziały: 5. *Obszar nauk o polityce i jego przedmiot* i 6. *Polityczność poza politologią – egzemplifikacje*. Przyglądam się tutaj polityczności jako przedmiotowi poznania nauk o polityce, a także temu jak polityczność wpływa na określanie granic i tożsamości tej dyscypliny. Następnie zajmuje się politycznością w kilku przykładowych dziedzinach wiedzy poza politologią.

W ***Zakończeniu*** podsumowuję przeprowadzone badania i wskazuję na możliwy kierunek przyszłych dociekań badawczych w tym temacie.